

Geschiedenis:

9-10 tot 9-11

Hereniging: 1989-1990

Op 9 oktober vond er in Leipzig een massale geweldloze demonstratie tegen het regime plaats. Het was een keerpunt in de revolutie. Binnen een maand trad Honecker af, werd zijn opvolger door het volk weggehoond en gingen de grenzen open.

De bevolking hield er rekening mee dat de grote demonstratie die voor 9 oktober gepland stond naar Chinees voorbeeld in bloed gesmoord zou worden. De SED-top had zich immers lovend uitgelaten over de wijze waarop het communistisch bewind in Beijing in juni de studentendemonstraties op het Plein van de Hemelse Vrede had aangepakt. Maar zowel de 75 duizend demonstranten in Leipzig als de zwaarbewapende politie bleven rustig. Een burgeroorlog bleef uit.

Nu drong dan eindelijk binnen de SED het besef door dat er iets moest gebeuren. Op 18 oktober werd Honecker vervangen door Egon Krenz. Hij deed een aantal hervormingsvoorstellen. Er werden gesprekken gevoerd over een democratischer socialisme met de bekendste oppositie-organisatie Neues Forum. Maar die gesprekken werden al snel achterhaald door de realiteit. De communistische partij werd door de demonstranten weggehoond: *Egon Krenz, wir sind die Konkurrenz* ('Egon Krenz, wij zijn de concurrentie'). De bekende leuze *Wir sind das Volk* ('Wij zijn het volk') had op straat inmiddels plaatsgemaakt voor *Wir sind ein Volk* ('Wij zijn één volk').

Op 4 november vond op Alexanderplatz in Berlijn een tweede grote demonstratie plaats, waarbij meer dan een half miljoen mensen aanwezig waren. De demonstratie werd onaangekondigd live op tv uitgezonden. Zowel critici van het regime zoals schrijvers Stefan Heym en Christa Wolf als hoge SED-functionaris Günter Schabowski en Stasi-topman Markus Wolf voerden er het woord. De laatste twee werden publiekelijk uitgefloten.

De persconferentie met Schabowski

Op 9 november hield Schabowski een persconferentie die vrij rommelig verliep. Hij maakte bekend dat de regering had besloten DDR-burgers toe te staan om vrij te reizen. Dit besluit zou de volgende ochtend van kracht worden maar Schabowski

maakte de fout door te melden dat het “*ab sofort*” - onmiddellijk - zou ingaan. Direct na de uitzending gingen duizenden in Berlijn naar de Muur. De regering was echter vergeten om de grenswachten te instrueren over de nieuwe wet. Toen de mensenmassa's bij de grens te groot werden, besloten enkele officieren op eigen gezag de grens te openen. Zonder geweld viel zo de Muur, hét symbool van de communistische onderdrukking.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/naslagwerk/138/9-10-tot-9-11>